

EM 2017/87
16. november 2017
Hans Aronsen

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2017 om fiskeri. (Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst).

Et nationalt forlig om fiskeriet er nødvendigt

Inuit Ataqatigiit lægger vægt på, at såfremt man følge af lovforslaget ønsker at gennemføre en omstrukturering af fiskeriet, skal Inatsisartut sikre sig grundige økonomiske konsekvensanalyser heraf.

Fiskeri er den vigtigste økonomiske faktor i samfundet. Velfærd, eksport og beskæftigelse i samfundet har alle udgangspunkt i fiskeriet, hvorfor Inuit Ataqatigiit ønsker at understrege, at vi fastholder vores krav om, at der ikke bliver negative konsekvenser for samfundets økonomi, beskæftigelsen, handel samt folks levevilkår. Hvis vi skal sikre det, så må vi alle, uanset om vi er fiskere, arbejdere, fabriksejere og folkevalgte i fællesforståelse indgå national kompromis.

Fra Inuit Ataqatigiit kræver vi også, at der på politisk niveau arbejdes koordineret, så der på uddannelsesområdet og på erhvervsområdet sikres forberedelse af kompetencer og arbejdspladser. Det er et stort arbejde der ligger foran os, hvis vi skal gennemføre en så gennemgribende reform skal vi selv gå i spidsen for at sikre øget viden og øgede arbejdssevner.

Omverdenen kender Grønland som verdens største ø og som at være en ø der er dækket af is. Da vi lever i Arktis, er de små landarealer på kysten dækket af sne i størstedelen af året.

Vi er ligeledes kendte som et folkefærd der i høj grad værdsætter at være et folk der lever af havet.

I dag har vi udviklet vores havbaserede erhverv og udnytter havets ressourcer, spredt ud på kysten, hvor man på alle steder får godt udbytte af og som vi baserer vores udvikling på. Dette skal holdes på et realistisk niveau og når man er fælles om indsatsen desangående, således dette holdes på et niveau som ikke er til fare for ressourcen. Spørgsmålet om bæredygtighed er ligeså vigtigt et område som skal sikres bevaret i loven, da vi skal sikre vor efterkommere også får mulighed for gøre at brug landets ressourcer. Derfor mener Inuit Ataqatigiit at bæredygtighed bør være en central punkt i lovens formålsparagraffer.

Samfundets ejendom:

Levende ressourcer er samfundets fælles ejendom og vi bør sikre, at det er til samfundets gavn.

Formål:

I dag den 16. november 2017 tager vi dette lovforslag op til behandling. Vi ønsker at takke både Inatsisartut, Naalakkersuisut og erhvervet for sammen at tage dette store dette store knastfyldte emner op til drøftelse.

Inuit Ataqatigiit ønsker at udtrykke velvillighed om samarbejdet omkring udredning, herunder spørgsmålet omkring modvirkning af **den til stadighed stigende ulighed**

i fiskeriet her i Grønland.

Konsekvenserne for kommunerne kan nemt forestilles.

I kommunerne som servicerer borgerne på nærmeste hold, kan der forventes at være konsekvenser vil blive ved at genetablere et mere spredt fiskeri.

Ved at man spreder ellers fåtallige fiskefartøjer ud på kysten, kan dette medføre en fremgang på beskæftigelse og på erhvervsområdet. Men for at det skal lykkes, skal arbejdet sikres god koordinering på regeringsniveau.

Der forventes ligeledes at man via fiskeri på flere steder af rejer samt andre fiskearter vil afstedkomme skatteindtægter, som igen kan generere penge til gavn for samfundsøkonomien

Arbejdspladser:

Den lokale befolkning værdsætter i større stigende grad det havbaserede erhverv, hvorfor landets befolkning for i større grad kendetegnes som en befolkning som har et havbaseret erhverv som sit primære kultur, derfor skal fiskeriet sikres god grundlag igennem velovervejede (og struktureret?) lovgivningsmæssige rammer.

Den nye fiskerilov:

Denne fiskerilov skal ikke sammenlignes med den indsats der er blevet foretaget tidligere, for ændringerne skal følges op af velforberedte initiativer som blandt andet vil indeholde svar på alvorlige spørgsmål.

Inuit Ataqatigiit mener at initiativerne til forslaget til ny fiskerilov indeholder fordele og ulemper som hver især må udredes grundigt.

Vi har i gennem mange år debatteret og fundet mange gode forslag til hvorledes samfundets levende ressourcer kan omlægges, således at disse ressourcer kan fordeles på en mere retfærdig måde. Hvis vi skal opnå, at samfundets ressource mest mulig bliver til gavn for hele befolkningen, må vi vedtage vigtige initiativer.

Udnyttelse af levende ressourcer skal baseres på sund økonomi, muligheder for beskæftigelse, forøgelse af indhandlings- og produktionsfaciliteter samt værdiforøgelse af produkter, øget jobeffekt af lokale arbejdsmarked inden for fiskeriet og især inden for søofficererne samt sikre økonomisk fremgang for vort land og befolkning ved at sprede virksomheder samt fiskeri ud på kysten.

I forbindelse med omstruktureringen af erhvervet skal vi lægge vægt på at sikre, at samfundet fremadrettet skal basere sig på fiskerierhvervene ligesom man i forbindelse med generationsskifte også sikrer at viden fastholdes i samfundet. Ligeledes skal samfundet gennem fiskeriet bane vej for, samt sikre, at flest mulig motiverede arbejdere sikres løbende beskæftigelse. Inuit Ataqatigiit mener derfor fortsat, at man skal fastholde at fiskeriet bidrager betydeligt til samfundsøkonomien.

Lad mig pointeret det endnu engang; Såfremt man følge af lovforslaget ønsker at gennemføre en omstrukturering af fiskeriet, skal man have foretaget grundige økonomiske konsekvensanalyser heraf. Dette vigtige arbejde skal ske gennem et grundigt arbejde i Inatsisartutudvalgene.

Arbejdet er allerede i gang, hvorfor udredningsarbejdet ikke kan stoppes førend man har undersøgt hver en sten der er nødvendigt at vende. Netop fordi fiskerierhvervets vigtige position i samfundet samt for vort lands økonomi, ønsker vi at beslutningsgrundlagene bliver analyseret nøje og grundigt. Når dette skal sikres, så må Inatsisartut-udvalgene få den fornødne tid til at udføre et grundigt og udtømmende arbejde.

Vi finder det ligeledes vigtigt at man i forbindelse med arbejdet indblander alle fiske-

re, indhandlingen, fiskeproducenterne samt ikke mindst organisationer samt parterne indenfor fiskeriet, således at det endelige resultat bliver resultatet af et bredt samarbejde.

Lovarbejdet skal derfor basere sig på en national forlig.

I forlængelse af førnævnte grundlag, ønsker vi derfor for følgende spørgsmål besvaret:

Havgående og kystnære fiskeri:

Vil ændringen af kvotefordelen for havgående samt kystnærfiskeri til 50/50 skade Naalakkersuisut overtagelse af ansvar fremadrettet? Ydermere, hvad bliver følgevirkningerne på de naturgivne og samfundsejede ressourcer, når ressourcerne bliver administreret fra politisk side?

Forlig om antal år

I forhold til hjemtagelse af kvoter skal man sammen med parterne have fundet frem til passende antal år.

Knaster ved lovforslaget:

i §3 er der i lovtteksterne som rejser en del spørgsmål, herunder hvad for nogle sproglige spidsfindigheder der bruges på det grønlandske definitioner som kan give grundlag for misforståelser.

Naalakkersuisut oplyser, at man lægger op til at indføre mulighed for eneret i forbindelse med forsøgsfiskeri for at give fiskerne økonomisk incitament for forsøgsfiskeri i nye fiskearter og nye fiskepladser.

Inuit Ataqtigiit mener at man kan komme ud af incitamentsproblemerne ved at oprette en kvotebank – Nunatta Pisassiissutunik Peqqumaateqarfia - hvori der ligger nogle af fiske- og rejekvoterne, for dermed at man kan få leje et vist antal kvoteandele i forbindelse med udførelse af forsøgsfiskeri.

Investorer:

I dag hvor vi skal i gang med at undersøge rammerne omkring omstruktureringen, advares der om de store økonomiske konsekvenser der vil komme. Der i ligger også en mere tilbageholdenhed fra de lokale investorer. Vi ved at der er mange som ønsker at komme ind i vort land for at opstarte fiskeri, hvor også store fiskerikoncerner ønsker at købe sig ind i fiskeriet i forbindelse med kommende generationsskifte her i landet. Vi er ligeledes klar over, at investorerne er vores lokale bank samt vores store fiskerikoncerner. Derfor ønsker vi at spørge Naalakkersuisut om hvem investorerne er og hvordan er investorerne sammenfiltret i virksomhederne indenfor fiskeriet.

Forhold vedr. Fiskeriloven vi stiller spørgsmålstegn ved:

Når talen falder på fiskeriloven, kan vi ikke komme uden om, at skulle drøfte hvem der skal have ret til at kunne fiske. Nuværende bestemmelse om fast tilknytning til samfundet samt krav om fast bopæl i vort land i de sidste 2 år bør tilpasses yderligere.

Vi ønsker at man i udvalget nøje drøfter hvem der skal gives ret til at kunne udnytte fiskeressourcen. Herunder drøfte harmonisering af retten til udnyttelse af landets naturgivne ressourcer, om det er de biologiske eller mineralske råstoffer.

Hvad angår krav om ejerskab af fiskefartøj, jf. 7, stk. 3, nr. 2 handler bestemmelsen udelukkende om 2/3 af fartøjsværdien. Derfor ønsker vi at få oplyst om resten af investeringskapitalen ønskes tilført af kapital udefra og om dette er en indirekte åbning af at udlændinge kan købe sig ind.

Vi ønsker at udvikle turismen til at blive et vore vigtigste erhverv. Som følge af dette ønske må vi forvente, at man i stor stil kan udøve fiskeri for turister som et egentlig erhverv. I for stor stil kan fiskeri efter ørreder og fiskeri efter torsk udøves, og hvor stor er behovet? Vi håber på, at udvalget kan drøfte sådanne spørgsmål.

Hvad angår licenser for den havgående fisker har man fastsat et loft på 33 % som den maksimale andel af kvote man kan besidde, men man ønsker at give Naalakkersuisut mulighed for at kunne omgå denne ordning. Såfremt man skulle beslutte om, at der gives mulighed for at kunne omgå et maksimum på 33,3 %, så ønsker vi, at det i loven klart fastsættes at omgåelse af dette maksimum kun skal gælde i en på forhånd fastsat tidsperiode.

I disse år fastsættes TAC fra år til år. Dette medfører at det let bliver problematisk at skulle planlægge flere år frem samt at få finansieret behov. For at kunne lette planlægningen samt finansieringen ønsker Inuit Ataqatigiit at omstrukturere tildeling af TAC, så denne i langt højere grad tager hensyn til de ovennævnte udfordringer. Bestandens bæredygtighed skal selvfølgelig i tildelingsperioden af TAC være det primære kriterium, og tildelingsperioden af TAC skal kunne tilpasses såfremt bæredygtigheden trues.

Vi anser det som et godt initiativ, at man i loven kan indsætte bestemmelser der beskytter vigtige havområder, det være sig gydepladser, ruter o.l.

I takt med klimaforandringerne kommer der nye fiskearter, hvor disse blandt andet kun er i farvandene i bestemte perioder af året. Eksempelvis kommer der makrel til farvandene omkring Østgrønland i bestemte perioder af året. Der bør udvises større fleksibilitet hvad angår leje af tonnager i forbindelse med fiskeri af arter der ikke findes i vores farvande helårligt. Dette også set i lyset af, at der åbnes op for projektbestemte kvoter, kan det være en god mulighed at kunne leje sig ind i tonnager.

Inuit Ataqatigiit ønsker at fiskernes viden ikke bliver forbigået i loven. Vi finder det ikke mærkeligt at der i loven fastsættes, at der i Fiskerirådet bør være en biolog som medlem af rådet, vi finder det derimod naturligt. En struktureret indsamling af fiskernes viden og sikring af konstruktivt brug af disse i forbindelse med rådgivning vil utvivlsomt øge fiskernes medansvar.

Inuit Ataqatigiit skal understrege at vi finder det vigtigt at der i loven fastsættes at Fiskerirådet skal høres i fastsættelse af kvoter.

Når fisken er i farvandene i bestemte perioder af året, ligesom torsken også er i dele af landet, er det sikkert, at andre fiskearter også er i bestemte farvande i bestemte perioder af året. Disse forhold gør anlæggelse af mange helårsproduktionsfaciliteter urentable. Vi skal have sikret os fleksible produktionsfaciliteter, blandt andet gennem indhandlingskibe. Derfor ønsker vi, at der er klare bestemmelser om hvornår der kan indsættes fiskeindhandlingskibe.

Vi ønsker at man i § 14 formulerer klare krav om at det kun er fartøjsejere der skal kunne fiske samt at kvoterne er låst fast på netop dette fartøj, idet der ellers der ellers bliver indirekte kvoteejere. Når man eksempelvis ejer dyre fiskeudstyr, men ikke ejer en fiskekvote, så kan kvoteejere indgå aftale med en fartøjsejer om at leje fartøjet og dermed kan man eksempelvis omgå tilknytningskravet til vort land.

Naturen er i konstant forandring, hvorfor den samlede TAC også kan være foranderlig. Såfremt en kvote bliver sat ned markant, ønsker vi at sikre, at der er en forudbestemt fast procedure for, hvordan dette skal ske. Skal vi have en fond der kan benyttes i forbindelse med nedbringelse af fartøjer? Såfremt dette bliver realiseret, hvem skal finansiere dette?

Såfremt vi ønsker at bevare fiskerierhvervet, må vi passe godt på vore fiskefarvande. Forureningen skal begrænses også hvad angår mistet fiskegrej. Derfor henstiller vi til, at der i loven skal være klare bestemmelser omkring ansvarshavende for mistet fiskegrej. Hvis vi skal lære af andre fiskerinationer, så kan vi afgiftsbelægge import af fiskeudstyr, afgiften benyttes målrettet derefter i forbindelse med oprydning af mistet fiskeudstyr.

Hvad angår fiskeri i farvande udenfor vort lands fiskeriterritorie, er vi åbne for, at man kan handle med kvoter da vi ikke altid er i stand til at opfiske kvoterne selv, således at man derved også sikrer åbningen for at kunne fiske i andre landes farvande, men vi kræver at der gives forrang for fastboende i forbindelse med tildeling af kvoter i vor farvande.

Inuit Ataqatigiit finder det yderst vigtigt at loven – ved ikke at være veludredt og velforberedt – ikke underminerer landets økonomiske formåen. Vi skal på det kraftigste opfordre til, at alle samarbejder om, at lovgivningsarbejdet sikres bedst mulige rammer og vi håber samtlige implicerede parter er åbne for en gensidig dialog, således vi kan finde frem til alle faldgruber inden vi vedtager loven.

Faldgruberne viser sig nemlig ikke ved førstedagen, Vi fra Inuit Ataqatigiit ved, at det først er ved ihærdigt arbejde at man kan sikre, at man både har sikring for fejl og fremgang ved lov, således landet kan drage yderligere nytte af sine egne ressourcer.

Det er først ved sammenhold og samarbejde vi sikrer en fremadskuende og kvalitets-sikret lov.

Inuit Ataqatigiits mål er et stærkt, mere selv bærende og ressourcerigt land, også for vores efterkommere.

Med disse indledende bemærkninger henviser Inuit Ataqatigiit forslaget til grundig behandling i Fiskeri, Fangst og Landbrugsudvalget og ønsker udvalgets medlemmer godt arbejde.